

Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İnternet Bağımlılık Düzeyleri: Bir Durum Çalışması

Fahri YILMAZ, Ömer Faruk İSLİM

Yozgat Bozok Üniversitesi, fahriyilmaz85@gmail.com
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, omerfarukislim@ahievran.edu.tr

Özet

Günümüzde internet, alışverişten bankacılık işlemlerine, sosyal medya kullanımından haber kaynaklarına erişmeye kadar pek çok alanda hayatımızın bir parçası olmuştur. Özellikle akıllı telefonların yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birlikte internete ulaşımın kolaylaşması, günün her anında istediğimiz her şeye ulaşmamızı sağlamıştır. İnternette yer alan ulaşılabilir içeriğin de hızlı bir şekilde artması zaman içerisinde günlük internet kullanım süremizi artırmış, bu da giderek internete daha bağımlı hale gelmemize neden olmuştur. Günümüzde internet bağımlılığı giderek yaygınlaşan bir problem halini almış ve olumsuz etkileri insanların bedensel, psikolojik ve sosyal yaşantısı üzerinde görülmeye başlanmıştır. İnternet bağımlılığı, internette istemsiz olarak fazla zaman geçirilmesi, internete ulaşılamadığında kişide sinirlilik, yoksunluk halinin oluşması ve kişinin günlük yaşantısının olumsuz şekilde etkilenmesi olarak tanımlanmaktadır. Yeşilay sigara ve tütün, alkol, madde, kumar bağımlılığından sonra teknoloji bağımlılığına da mücadele edilmesi gereken bağımlılıklar içerisine almıştır. Günümüzde pek çok kişi teknoloji ile alakalı farklı konularda, örneğin internet bağımlılığı, dijital oyun bağımlılığı, akıllı telefon bağımlılığı gibi konularda uzmanlardan yardım almakta, hatta çeşitli ruh ve sinir hastalıkları hastanelerinde teknoloji bağımlılığı tedavi poliklinikleri kurulmaktadır. Teknoloji, özellikle de internet bağımlılığı diğer tüm olumsuz etkilerinin yanında öğrencilerin okul başarılarını da ciddi anlamda etkilemeye başlamıştır. Birçok öğrenci ders esnasında dahi akıllı telefon ve internet kullanımına devam ettirmektedir. İnternet bağımlılığı sınıf yönetimi içerisinde mücadele edilmesi gereken bir durum halini almıştır. Öğrencilerimizin internete olan bağımlılıklarının belirlenmesi, bağımlı öğrencilerin gerekli tedaviyi almalarının sağlanması ve diğer öğrenciler için de önleyici tedbirlerin alınması giderek daha da önem kazanmaktadır. Bu çalışma İç Anadolu Bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin meslek yüksekokulunda öğrenim görmekte olan 142 kadın, 67 erkek olmak üzere toplamda 209 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın verileri Kutlu vd (2016) Türkçeye uyarlanan ve Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu ve formun başına eklenen kişisel bilgi formu aracılığıyla toplanmıştır. Young İnternet Bağımlılığı Testi Kısa Formu beşli likert tarzda 12 sorudan oluşmaktadır. Testten alınabilecek toplam puan 12 ile 60 arasında değişmekte olup puan arttıkça internet bağımlılık düzeyinin de arttığı kabul edilmektedir. Bu çalışma kapsamında öğrencilerin cinsiyetleri, gelir durumları, yaşadıkları mekan, internet kullanım süreleri ve sigara kullanım durumlarına göre gruplar arasında anlamlı fark olup olmadığı incelenmiştir. Öğrencilerin internet bağımlılığının cinsiyete göre farklılık gösterip göstermediğini incelemek için bağımsız örneklem t-testi kullanılmış ve gruplar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. İkinci olarak öğrencilerin günlük internet kullanım miktarları arasında internet bağımlılığı açısından bir fark olup olmadığını incelenmiştir. Bu kapsamda öğrenciler günlük internet kullanımını üç saatten az olan ve üç saat ve üzeri olan şeklinde ikiye ayrılmış ve grupların karşılaştırması bağımsız örneklem t-testi ile yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre günde üç saat ve üzeri internet kullanan öğrencilerin bağımlılık düzeylerinin günde üç saatten az olan öğrencilere göre anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca, öğrencilerin konakladıkları yere göre internet bağımlılık düzeyleri arasında bir fark var mıdır diye incelenmiştir. Öğrencilerin konakladıkları yerler, aile yanı, öğrenci evi, öğrenci yurdu, tek başına ve diğer şeklinde kodlanmış olup grupların karşılaştırması tek yönlü varyans analizi (Anova) ile yapılmıştır. Analiz sonuçlarına göre yalnızca öğrenci yurdunda kalan öğrencilerin öğrenci evinde kalan öğrencilere göre anlamlı derece internet bağımlılık düzeyi yüksek çıkmıştır. Bu durum öğrenci yurdunda kalan öğrencilerin bireysel alanları olmaması, dinlenmek istediklerinde kişisel

bilgisayarları ya da cep telefonu aracılığıyla internete girerek film izlemeleri, müzik dinlemeleri gibi nedenlerden kaynaklanabilir. Son olarak da öğrencilerin sigara kullanım durumlarına göre internet bağımlılık düzeyleri bağımsız örneklem t-testi ile karşılaştırılmış olup sigara içen öğrencilerin bağımlılık düzeylerinin anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür. Günümüzde internet bağımlılığı da sigara bağımlılığı da benzer bağımlılık türleri olarak görülmekte ve tedavi gerektirdiği düşünülmektedir. Bu kapsamda beynin benzer bölgelerini tetiklediği belirtilen bu bağımlılık türlerinin de ilişkili olduğu varsayılabilir.

Anahtar Kelimeler: *İnternet bağımlılığı, teknoloji bağımlılığı, meslek yüksekokulu öğrencileri.*